

Mønsterbrydere

Hvorfor er det kun universiteterne, der tiltrækker mønsterbryderne?

Af Svend Aage Suhr

Formand for Aalborg Haandværkerforening og Håndværksrådets Region Nord

Aalborg Universitet er dansk mester i tiltrækning af ”mønsterbrydere”. Af de næsten 4.000 ny studerende på Aalborg Universitet er de 82 % i gang med at gennemføre en uddannelse, der er ”højere” end deres forældres. Og det kan ikke være anderledes på et universitet, som år efter år har fremgang i optag af studerende. Langt størstedelen kommer fra den geografiske nærhed, og eftersom kun 7 % af landets akademikere bor i Region Nordjylland, er der fri bane for mønsterbryderne.

Universiteternes fødekilde er gymnasierne, og eftersom flere og flere vælger den gymnasiale uddannelse frem for den erhvervsfaglige, er tilstrømningen til de lange videregående uddannelser forudsigelig.

Selv med mine ben solidt plantet i håndværket og de små og mellemstore virksomheders daglige udfordringer, kan jeg ikke drømme om at misunde gymnasierne og universiteternes deres succes og deres tiltrækningskraft på mønsterbrydere. De unge skal i størst muligt omfang have fri adgang til deres drømmeuddannelser. At der begynder at vise sig en vis overproduktion af f.eks. jurister og økonomer, er en udvikling, som de uddannelsessøgende selv må tage stilling til.

Men tænk, hvis overskriften ”Universiteterne tiltrækker mønsterbrydere” blev erstattet af ”De tekniske skoler tiltrækker mønsterbrydere”. Med det lave antal akademikere i Nordjylland, vil erhvervsskoleeleverne fra ”akademiske familier” ikke fylde meget på Tech College Aalborg, men alene deres valg af håndværkeruddannelse vil være med til at øge den prestige, som lige i øjeblikket er så stærkt savnet.

I et samfund, der har udviklet sig fra bonde og håndværker, over industri til et videnssamfund med brændende behov for forskning og innovation, er det ændrede mønster i uddannelsesvalg delvist selvforstærkende. De unge mangler inspiration til at vælge en fremtid som f.eks. tømrer, og deres rådgivning savner i vid udstrækning den motiverende viden om mulighederne for at udnytte den grundlæggende uddannelse til videre forløb, iværksætterier og selvstændighed. Den form for innovation er i høj grad til gavn for samfundets økonomi og sammenhængskraft.

I Aalborg Haandværkerforening har vi etableret et vejlederkorps inden for 20 fag; håndværksmestre, som tilbyder at komme ud på skolerne og fortælle om deres liv og fagenes muligheder. Efterspørgslen på korpset er svagt stigende, men stadig begrænset. Det kan vi ikke gøre så meget ved, for det er den enkelte folkeskole, der bestemmer, hvad der er behov for af udefrakommende inspiration.

Jeg vil ønske, at erhvervsskolerne, arbejdsmarkedets parter og forældrene i fællesskab vil gøre noget mere for at visitere de unge til erhvervsuddannelserne. Engang lød det: ”Kan du ikke blive

andet, kan du altid blive håndværker”. Den tid er forbi. Også håndværkeruddannelserne er blevet bogligt krævende og kan være stærkt udfordrende – selv for en student.

Hvis vi, der har muligheden for det, arbejder for ikke blot at give erhvervsuddannelser større prestige, men også for at gøre deres udviklingsmuligheder mere kendte, når vi et stykke ad vejen. Sideløbende skal politikerne selvfølgelig sørge for, at uddannelser ikke bliver afbrudt udelukkende på grund af manglende praktikpladser. Den igangværende etablering af praktikcentre trækker i den rigtige retning, og for ikke ret længe siden viste en undersøgelse fra Undervisningsministeriet, at der stort set ikke er forskel på svendepøveresultaterne, hvad enten eleverne har været i mesterpraktik eller skolepraktik.

For mig er der langt større prestige i at være en dygtig murer end en middelmådig jurist. Og så er det i øvrigt ligegyldigt, om det er en mønsterbryder eller en, som har valgt en familiær traditionsforlængelse.